

DELBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám: 137, éjjel 488. Sürögnyom: „Delbácska“, Novisad

NOVISAD, 1925 OKTÓBER 20.

Előfizetési ára: egy hóra 40, három hóra 120, fél évre 240 és egész évre 480 dinár. Kéziratokat nem adunk vissza. Egyes szám ára: 1.50 dinár

VI. évfolyam

KEDD

243. szám

Súlyos visszaélések az agrárreform végrehajtásánál a Vojvodinában -- Csak vojvodinaiak kapnak ezentúl földet -- Benes és Nincsic még nem találkoztak -- Megalakul a horvát föderalista párt -- Még nem fejezték be Lukinics Edo ügyében a vizsgálatot

Anyák a politikában

Cantacuzino román herceg által kezdeményezett akció eredményeképpen néhány hét múlva összeül Bukarestben a romániai „anyák kongresszusa”. Erről az első pillanatban különösnek tetsző mozgalomról már több ízben megemlékeztünk a „Delbácska” hasábjain. A kongresszust összehívó Cantacuzino herceg az ország minden asszonyához szólt, nemzeti ségi és felekezeti különbség nélkül, s a felhívás nem maradt kiáltó szó a pusztában. A román, magyar, német, zsidó és ruthén nőegyletek egymásután jelentették be csatlakozásukat, s az előjelekből ítélve a kongresszus sikere teljesnek ígérkezik. A lapok a mozgalmat különféle képpen ítélik meg. Asszonyok a politikában... akadékoskodik az egyik. A másik csendes gunnyal kíséri a legfrissebb keletű román társadalmi mozgalmat, míg a harmadik lap feminista mozgalmakra emlékeztet, s az angol szüfrassetek derűs és kevésbé derűs történeteit eleveníti föl. A sokszor léha és felületes írások felett pedig ott dörög a nagyszerű asszonyi szó: *Eddig nem ismertük és tévesen ítéltük meg egymást*. Locarnón, Népszövetségen, interparlamentáris unió és minden egyéb papirosintézményen túl íme milyen spontán és milyen megkapó egyszerűséggel mutat rá a kisebbségi élet sok szomorúságára az asszonyi szem: *Nem ismerjük egymást*. A politikai életben eddig nem volt lehetséges egyetlen érintkezési pontot találni. A társadalmi és kulturális intézményeink nem is tudnak egymásról. A román kulturális egyesületeket nem érdekli a magyar irodalom és művészet és megfordítva. A szubotici Népkör nem tud a novisadi Srpska Maticáról, s a sentai Gazdakör sohasem kereste az összeköttetést a sombori, szerbekből álló, hasonló egyesülettel. A román írók művei csak a legritkább esetben jelennek meg magyarul, s a kitűnő Goga Octavian Ady-kultusza ma is zárt és szűkkörű mozgalom, amely mindeddig nem tudott keresztültörni a „férfigőg” falanszán.

A szláv és magyar irodalom érintkezési pontjait nálunk csak a magyar sajtó keresi, de ennek a törekvésnek a szerb sajtóban alig van barátja. A nemismerésből gyanu, a gyanúból gyűlölet fakad s a gyűlöletből rendszer lesz és politika. A „teremtés koronájának” sikerült kaoszt teremtenie az egész vonalon s akkor, amikor az egymástól való elidegenítés munkája már-már befejeződik, amikor az egyik ember teljesen megelégedezni készül a másik ember mivoltáról, jönnie kell az asszonynak, aki a *romlott ész helyett romlatlan szívet* szólaltat meg és ezeket mondja: Ismerjétek meg egymást. A romániai nők kongresszusa hozzá fog nyulni, mindazokhoz a problémákhoz, melyeknek megoldásával a férfiak politikája eddig minden eredmény nélkül kísérletezett. Vajon ki vonhatja kétségbe a nők hozzászólásának jogát? A férfi gondja az asszony könnye. A háború kérdését nem bocsájtották népszavazás alá az anyák és feleségek között s ha végtelen

fájdalmaikért és tengernyi könnyeikért nem volt felelős senki, a ma anyáiban ébred a maguk értékének tudata. A ma asszonyai okultak a háború rettenetes tapasztalatain s ha az első vértenger közepette nem voltak kíváncsiak véleményükre és szándékaikra, ma sem férjeiket, sem gyermekeiket, sem gondolataikat nem engedik vágóhídra vinni. Románia

anyái békességet követelnek s amikor az anyaszív ösztönös parancsára megkezdődik a román, magyar, német zsidó és ruthén anyák felvonulása Bukarest utcáin, a szkeptikusok és gunyolódók sorfala között is arra gondolunk, hogy az itt élő anyák ebben a demonstrációban követhetnék a romániai nők e nemes példáját...

Ma kezdődik a parlament új ülészaka

A horvát paraszt párt még nem jelölte ki alelnökét — Álhir a független demokrata párt megerősödéséről

Beogradból jelentik: A fővárosban nagy feltűnést keltett a tegnapi reggeli Vreme azon zagrebi híre, hogy a Davidovics féle demokrata párt husz képviselője Pribicsevics Szvetozárhoz fog csatlakozni. A hír azonban nem bizonyult igaznak, mert még a délelőtti folyamán két helyen is megcáfolták. Pribicsevics Szvetozár kijelentette, hogy a Vreme híre komikus, mert ő mit sem tud a husz képviselő csatlakozásáról. A demokrata párt pedig a következő cáfolatot adta ki: „A reggel megjelent Vreme híre, amit Zagreből telefonáltak, hogy husz képviselőnk Pribicsevics Szvetozárhoz csatlakozik, teljesen komolytalan és alaptalan”.

Az új parlamenti ülészak

A horvát köztársasági paraszt párt tegnap délután négy órakor ülést tartott, amelyen a parlament keddi üléséről, elsősorban pedig az elnökválasztásról tanácskoztak. A horvát köztársasági parasztpártot ugyanis egy alelnöki

és két tükári állás illeti meg. Tegnap arról tanácskoztak, hogy kit jelöljenek, de nem jutottak megállapodásra. A legtöbb kilátása Kovacevics Karlonak van a parlamenti alelnöki állásra, az egyik titkár pedig minden bizonnyal Bacsinics Rude lesz.

Déliután öt órakor a parlament miniszteri szobájában a kormány összes tagjainak részvételével minisztertanácsot tartottak, amelyen a parlament holnapi ülésével és a tisztikar választással foglalkoztak. A szkupstina elnöke ismét Trifkovics Márkó lesz egyik alelnöke Szubotics Nikola dr, a másik pedig a Rádics párt jelöltje.

A parlament ma délelőtti 10 órakor megkezdődő ülésén kezdődik az új ülészak is, amelyen már nem elnökölhet a régi elnökség. A mai ülésen Lázics korelnök elnököl, aki felolvassa a királyi kéziratot az új ülészak megnyitásáról és csak ezután választják meg az új elnökséget.

BEFEJEZTÉK A SZKUPSTINA MOSTANI ÜLÉSSZAKÁT

A Lukinics Edo elleni vádak felülvizsgálására még egy hónap időt adott a parlament

Törölték a mult ülészak interpellációit

Beogradból jelentik: A szkupstina tegnapi ülését délelőtti 10 órakor nyitotta meg dr. Szubotics Nikola alelnök. A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása után ismertette az elnök a parlamenti bizottságok nyári munkáját. Azután a Lukinics Edo ügyében kiküldött bizottság javaslatát tárgyalták, amelyben a vizsgálatnak egy hónappal való meghosszabbítását kérték miután külföldről kell adatokat beszerezni.

Lukinics Edo szólt hozzá az előterjesztéshez és szemére vetette Pécsics Dragutinnak, hogy most a vizsgálat meghosszabbítása mellett szavazott azelőtt pedig ellenezte ezt.

Pécsics Dragutin csodálkozását fejezte ki Lukinics beszédén, mert a bizottság egyhangúlag hozta határozatát és Lukinics most őt támadja.

Lukinics válaszolt Pécsicsnek, hogy ő semmi mást nem akart, mint rámutatni Pécsics kétféle állásfoglalására, amelyek homlok egyenest ellenkeznek egymással. Figyelmeztette azonban úgy a bizottság mint a kormány tag-

jait, hogy megfontoltan járjanak el, mert ma fölötté itélnék, de holnap más kerülhet sorra. Egy miniszter sincs biztonságban, hogy nem emelnek-e ellene is hasonló vádat.

Szubotics alelnök ezután szavazás alá bocsájtotta a javaslatot és a ház egyhangúlag hozzájárult a vizsgálatnak egy hónapra való meghosszabbításához.

Szubotics Nikola alelnök ezután azt a javaslatot terjesztette elő, hogy a mult ülészakon beterjesztett interpellációkat ne vigyék át az új ülészakra, hanem töröljék azokat. Az ellenzék nagy zajjal fogadta ez elnök előterjesztését, a többség azonban elfogadta.

Pasics Nikola miniszterelnök felolvasta a királyi kéziratot a mostani ülészak bezárásáról.

A királyi kézirat olvasását a ház tagjai állva hallgatták végig. Amikor Pasics befejezte az olvasást a kormánypárti képviselők éljeneztek a királyt.

Másfélmillió dinárral csökkentették Sombor város költségvetését

Sombori tudósítónk jelenti: Dr. Tomics György Sombor város polgármestere, aki eddig is minden lehető elkövetett a városi pótdó leszállítása érdekében, legutóbbi beogradi tartózkodása alkalmával oly jelentős eredményeket ért el az egyes szakminisztériumoknál, hogy ezzel a város kiadásait másfélmillió dinárral sikerült csökkenteni. Elsősorban sikerült kivinnie, hogy a város határában, a szállás-csoportokon a közbiztonsági szolgálatot a városi rendőrségtől a csendőrség vegye át. Évi 900.000 dinár megtakarítást, valamint nagyobb személy és vagyon biztonságot jelent ez Sombor városának.

A másik jelentős eredményt a polgármester az agrárreform minisztériumban vitta ki. A minisztérium ugyanis dr. Tomics intervenciójára 360 hold iskolai földet feloldott az agrárreform alól. A földek jövedelme az iskola épületek karbantartására fog szolgálni. A határozások költségeit eddig a városi pénztár fedezte, ami évi 5-600.000 dinár megterhelést jelentett a városnak. Ezek a megtakarítások mindenesetre jó részben fedezni fogják annak a másfélmillió dolláros beruházási kölcsönnek annuitásait, melynek felvételéről a város egy külföldi pénzcsoporttal már tárgyalásokat is kezdett.

A sombori tőzsde két hete

Állandóan növekvő érdeklődés a sombori tőzsde iránt.

Sombori tudósítónk jelenti: Október 4-én nyílt meg a sombori mezőgazdasági tőzsde s ez azóta eltelt két hét minden esetre elég volt annak a megítélésére, hogy szükség volt-e erre a tőzsdére, vagy nem, beváltani látszik-e mindazon igényeket, amelyeket működéséhez fűztek. A sombori tőzsde egy előkelő tagja szerint a tőzsde kezdeményezői s mindazok, akik még a legnehezebb napokban is bizalommal néztek a tőzsde jövője elé, teljes mértékben elégedettek. A forgalom az első négy tőzsde napra 68, 128, 155 illetve 211 vagon volt. Ha figyelembe vesszük, hogy ez még csak a kezdet kezdete s hogy a már rég működő novisádi tőzsdén a forgalom a tőzsdei napokra sokszor még a 25 vagon sem éri el, a legnagyobb bizalommal nézhetünk a jövő elé. Az érdeklődés nem csak Sombor és környékén, de az egész Vajdaságban is nagy s kedden meg pénteken nem csak a nagy sombori kiviteli cégek megbízottjait, hanem az osijeki, subotici, kikindai, becskeri ügynököket is ott látjuk, akik nem kíváncsiságból jöttek ide, hanem tényleg üzleteket is kötnek. Szerencsés intézkedése a tőzsde igazgatóságának az, hogy a nem Somborban lakó tőzsdeügynökök hetenként egyszer személyesen kötelesek a tőzsdén megjelenni. Az érdeklődés azonban nem csak a kereskedők és ügynökök körében nagy. Pénteken nagy számmal vonultak fel a termelők is s úgy látszik sikerül majd elérni, hogy termelő és kereskedő közvetlen kapcsolatba kerüljön egymással, ami egyik célja volt az alapítóknak.

A jegyzet árak — melyeket tőzsdei napra a tőzsdén történt kötések, a többi napokon pedig a magánforgalom árai alapján állapít meg az árjegyző bizottság — nem fiktívek, mert a tőzsdén a legkülönbözőbb mezőgazdasági terményekben történnek kötések.

Megelégedéssel állapítják meg, hogy még a magánforgalomban is a sombori tőzsde szokványai szerint kötik a legnagyobb cégek üzleteiket s mindenkor kikötik a sombori tőzsde-bírószág illetékességét is.

Egy ügyes fiu
hentes inasnak
teljes ellátással felvétetik
Dániel András hentes-mesternél,
Dudarska (Epres) u. 51. szám.
2019-1-2

Pasics az egyezmény szükségességéről

A minisztereinek beszéde a radikális párt vasárnapi ülésén

Beogradból jelentik: Vasárnap délelőtt tartotta, meg a radikális párt első értekezletét a nyári szünet után. A konferencián Zsivkovic Lyuba megnyitó beszéde után Pacics Nikola minisztereinek ismertette a szerb-horvát egyezmény létrejöttét és annak szükségességét.

— Távol voltam az országból — kezdte Pacics beszédét — amikor az egyezményt aláírták és így eddig nem is nyilatkozhattam a párt tagjai előtt arról a fontos kérdéstről, most azonban szükségesnek tartom erről beszélni. A radikális-párt az állami egyesülés után törvény hozási uton is biztosítani akarta, hogy a monarchia és a dinasztia, valamint az önkormányzat érdekében a horvátok és szerbek egyesülését létrehozza. Két évig dolgoztunk és tárgyaltunk az alkotmány elfogadásáról, míg a szkupstina összes pártjai elfogadták a jelenlegi alkotmányt, amely az egyesülés és egység alapját képezi.

— Amikor a horvát parasztpárttal a megegyezési tárgyalásokat megkezdtük, már akkor elhatároztuk, hogy ezeket a tárgyalásokat csakis abban az értelemben fejezhetjük be, hogy a HSS az ország alaptörvényeit, vagyis az alkotmányt, a monarchikus államrendet és dinasztikus rendszert magukévá teszik. A horvát parasztpárt mindezeket a feltételeket fenntartás nélkül elfogadta és így nem volt okunk a további küzdelemre, hiszen egészen jellembe vágó dolog olyasvalaki ellen harcolni, aki békét és barátságot kínál.

Szóval, nem lehetett tovább erőszakkal folytatni Rádicsek ellen a harcot, mindenesetre azonban egy rendkívül kényes kérdés maradt még eldöntetlenül, és pedig Pribicevicsek magatartásának és elhelyezkedésének a kérdése. Mi elsősorban a megegyezés kérdése felől kellett, hogy határozzunk, mert ezt láttuk fontosabbnak, hiszen elvi kérdések eldöntéséről volt szó és arról, hogy eddigi látszólagos, leg-

intranzigensebb ellenfeleinket magunkhoz csatoljuk. A megegyezés létesítése után tértünk át a független demokratapárt elhelyezkedésének a kérdésére. Azon voltam, hogy minden akadályt elhárítsak és meg akartam hívni Pribicevicseket is a kormányba, mert a legfontosabb elvi kérdésekben tulajdonképpen azonos volt a programunk.

Ez a tervem Rádicsek ellenállásán megtört, mert a horvátok kijelentették, hogy számukra teljes lehetetlenség Pribicevicsekkel és társaival egy kormányban működni. Ezután legalább arra törekedtem, hogy rábeszéljem a független demokratákat, hogy ne menjenek ellenzékbe.

Elmondottam és megmagyaráztam nekik, hogy a kabinetben való részvételből nem szabad elvi kérdést csinálni, hiszen ez inkább a személyi hiúság dolga, igyekeztem nekik megmagyarázni, hogy a megegyezés az egész ország hasznára van, erősíteni fogja az államot és nekik, akik állítólag ugyanezt a célt szolgálják, nem szabad ezt a munkát ellenzékeskedéssel megnehezíteni. Ez a fáradozásom nem sikerült, noha Pribicevicset még a saját pártjabeli hívei is rábeszéltek, hogy fogadjon meg a tanácsomat. Azt mondták, hogy fogadjon meg a megegyezést, mi azonban hiszünk a horvát parasztpárt őszinteségében, különben is rövid időn belül meg fogjuk látni, hogy kinek volt igaza.

Ezen az alapon döntöttem és azt hiszem, hogy jól döntöttem. Mi nem hibáztunk, mi az állam és a nemzet érdekeit tartottuk szem előtt és meg vagyunk róla győződve, hogy Pribicevicsek is rövidesen be fogják látni tévedésüket, be fogják látni azt, hogy ez volt a helyes politika.

Pasics beszédét az ülésen megjelent képviselők nagy tetszéssel fogadták.

BENES ÉS NINCSICS MÉG NEM TALÁLKOZTAK

Blédben találkozik a két külügyminiszter

Nincsicsek környékén volt agitációs uton

Beogradból jelentik: A beogradi sajtó és ennek nyomán egy szubotici lap is megírta, hogy Nincsicsek Momcsilo külügyminiszter szombaton Rakekon találkozott a Locarnóból visszatért dr. Benes cseh-szlovák külügyminiszterrel. A miniszterelnökségi sajtóiroda tegnap megcáfolta ezt a hírt. Nincsicsek Momcsilo külügyminiszter ugyanis Becskeréken és vidékén van

agitációs uton, ahonnan csak ma érkezik vissza a fővárosba és így nem találkozhat Benessel Rakekon.

Nincsicsek Momcsilo külügyminiszter Becskeréről visszatérve ma fog Blédbe utazni és ott találkozik dr. Benes cseh külügyminiszterrel, aki beszámol neki a locarnói konferencia eredményéről.

Veszélyben a sombori kereskedelmi akadémia

A több mint öt évtizedes sombori kereskedelmi akadémiát, melyet csak küldöttségjárásokkal lehetett legutóbb is megmenteni, újra a megszűnés veszdelme fenyegeti. Az új direktor nem tud lakást kapni s már elhelyezését akarja kérni s az előadások beszüntetésének gondolatával foglalkozik. Mindenesetre csodálatos, hogy egyes — éppenséggel nem befolyásos — urak akadálytalanul költöznek be elhelyezett állami tisztviselők lakásaiba, egy iskolaigazgató számára azonban nincs lakás.

Egy hónapra ítélték az új sajtótörvény első vádlottját

Hétfőn délelőtt tárgyalta a szubotici törvényszék az új sajtótörvény alapján megindított első sajtópört, amelyet az ügyészség államellenes izgatás vádjára miatt indított Csuka János, az azóta megszűnt „Ucca” című hetilap szerkesztője ellen a „Hol vagy István király” című cikk miatt.

A tárgyaláson a vádat dr. Vaszilyevics Lyuba képviselte, a védelmet pedig dr. Magarasevics Sándor ügyvéd látta el.

A bíróság, noha a tárgyalás során bizonyítást nyert, hogy az inkriminált cikk előzőleg egy kolozsvári lapban jelent meg, nem vette ezt tekintetbe és nem vette tekintetbe azt a körülményt sem, hogy Romániában cenzura van. Ítéletében a bíróság bűnösnek mondta

ki Csuka Jánost az államellenes izgatás vétségében és ezért négy heti fogházra, valamint 200 dinár pénzbírságra ítélte.

Érdekes, hogy az államügyész vádbeszédében kijelentette, hogy bár az új sajtótörvény nem tekinthető teljesen liberálisnak, mégis el kell ítélni a vádlottat, mert a cikknek a címe is államellenes izgatást foglal magában.

Az ítélet ellen úgy az államügyész, mint a vádlott és védője felebezéssel éltek.

Kisebbségi nyelvünket védelmezi az, aki új előfizetőt szerez a „DELBÁCSKA”-nak

KISEBBSÉGEK

(—) **Csak románul...** A Kolozsvárott megjelenő „Ellenzék” írja: A nagykirályi járásbíróshoz rendelet érkezett, amelyben az igazságügyminiszter a tárgyalások nyelvéről intézkedik. A rendelet kötelezi a bírakat, hogy a tárgyalásokat kizárólag az állam nyelvén vezessék és az ügyvédekkel is csak az állam nyelvén érintkezzenek. Ezek után nincs más hátra, mint kiadni a következő rendeletet, hogy az esetleg magyarul is beszélő bíró a kizárólag magyarul beszélő feleket csak tolmács útján hallgathatja ki. Így mindenestre nagyon meg fog gyorsulni a tárgyalás menete.

(—) **Kivándorlásra kényszerítik a kisebbségeket.** Newyorki jelentés szerint mult szombaton ért véget, Ottarában az interparlamentáris unio tanácskozása. A záróülésen Meidinger Csehszlovákiai német delegátus panaszoita fel, hogy a Népszövetség semmitsem tesz a kisebbségek helyzetének javítása érdekében. Kifejtette, hogy a csehszlovákiai magyar és német kisebbségek öt milliós tömegéből egyre többen kénytelenek kivándorolni, mert megélhetésüket minden tekintetben nehézzé teszik. A konferencia erre határozatilag kimondotta, hogy kívánatosnak tartja a faji kisebbségek jogaira vonatkozó ügyeknek nemzetközi bíróságok elé való utalását.

(—) **Eddig nem ismertük és tévesen ítéltük meg egymást...** A „Délbácska” hasábjain már több ízben hírt adtunk arról a mozgalomról, amelyet Cantacuzino hercegnő kezdeményezett Romániában és a csatolt Erdélyben azza! a céllal, hogy az *anyák országos kongresszusán* jussanak megállapodásra olyan kérdésekben, amelyeknek megoldásával a politika annyi idő óta eredménytelenül kísérletezik. A hercegnő, akinek ervevonatkozó felhívását minden lap közölte, — most a következő nyilatkozatot adta át a „Brassói Lapok”-nak:

— Mély megelégedést és köszönetet érzek azért a rokonszenvért, amellyel felhívásomat a kisebbségek, különösen pedig a magyar nők fogadták, akik megértették ennek a gyűlésnek azt a jelentőségét, hogy ez lesz az, amely tisztázni fogja a felfogásokat. *Eddig nem ismertük és tévesen ítéltük meg egymást*, s az eddigi elégedetlenségek kiküszöbölésének legalkalmasabb módja, hogy közeledjünk egymáshoz, s hogy nyíltan beszéljünk meg mindazokat a kényes kérdéseket, amelyek elválaszthatnak esetleg bennünket egymástól. A rettenetes háborúból, amely nemzetünk nemes tagjait pusztította el, mély keresztény tanulságot kell levonnunk, s beható módon kell felismernünk azt a hatalmas felelősséget, amellyel Istenünknek tartozunk az emberiséggel és halottainkkal szemben s valamennyiünknek kötelessége, hogy közösen keressük meg a lelkek békéjét, amely minden békeszerződésnél szükségesebb és fontosabb.

— Ez a felfogás vezetett engem, amikor az egységesített Románia minden nőjéhez felhívást intéztem, *s nem kételkedem, hogy anyáink és asszonyaink lelkében megtaláljuk az együttműködés erejét gyermekeink, a társadalom és az emberi összesség javára.*

— Kérem adja át meleg üdvözlőmet a magyar nőknek, akiknek társadalmi munkásságát valamennyien nagyrabecsüljük és mindenkör támogatni fogjuk.

— **Elveszett** fü bevaló a Futaki uton a Botos féle vendéglőtől a Begovics villáig. Becsületes megtalálója kéretik jutalom ellenében a rendőrségen átadni sziveskedjen.

Apolló október 19—20-án

Decameroni éjszakák

Október 21—22-én

A meg nem értett asszony

AZ ELZÁRKÓZÁS POLITIKÁJA ÉS A VASUT

A Novisad-Sombor-Baja vasutvonal

Sombor a határ megnyitását követeli Rigycánál — Memorandumban fordultak a somboriak a kormányhoz

Pár héttel ezelőtt a „Délbácska” is megemlékezett arról a Somborból kiindult mozgalomról, mely a Sombor—Novisad vasutvonal elsőrangúsítása s a közvetlen Beograd—Novisad—Sombor közötti vonatok beállítása érdekében indult. Ez a mozgalom nemcsak nem lanyhult, hanem még ki is terjedt. A sombori tőzsde megnyitását dr. Pálcs Emil adott először hangot a sombori gazdasági körök ama kívánságának, hogy a határ Rigycánál nyitassék meg úgy a személy, mint az áruforgalom részére. Most a sombori gazdasági érdekeltségek — valószínűleg a bánáti kereskedelmi kamara példáján felbuzdulva, melynek sikerült a szegedi vonal megnyitását kivinnie — memorandumban fordultak a kormányhoz s alapos indokokkal támogatva kérik a forgalomnak Rigycánál való felvételét Magyarországgal. Érdekes azonban, hogy a sombori gazdasági körök azt a subotici mozgalommal, mely a Subotica—Baja vonal megnyitása érdekében indult, nem jó szemmel nézik. Kivételünk nyugat felé irányul, Hogy a magyar s román versenyt

legyőzhessük rövid utvonalakra, olcsó tarifára van szükségünk. S tényleg Bácska nyugati és déli részeiből a legrövidebb s így legolcsóbb utvonala Sombor—Baja—Bátaszéken át vezet. A Titel—Orlovát vonal megnyitásával ebbe a rövid utvonalba Bánát legnagyobb része is bekapcsolódna. A Subotica—Baja közti vonal megnyitásának tehát csak Subotica és környéke látná a hasznát. Kérdés azonban, hogy az a haszon felé-e azzal a kárral, amelyet vasutainknak s kivételünknek e vonal megnyitásával Románia okozna. A román Bánságnak ugyanis legrövidebb s így legolcsóbb utvonala Subotican és Baján át vezet nyugatra. A sombori gazdasági körök szerint pedig azt meg kell akadályozni, hogy a román gabona — mely a miénknek úgy is fővetélytársa a nyugati piacokon — ép a mi rétvünkön jusson még olcsóbban nyugatra.

Somborban mindenestre reménykednek, hogy ha a Bajával való kapcsolat felvételéről egyáltalán szó lehet, az csak Rigycánál fog történni.

A Zadruzna Banka szanálása

A vasárnapi rendkívüli közgyűlésen új igazgatóságot választottak — Az állam megveszi a bank palotáját, ha elkerülük a csődöt

Vasárnap délelőtt tartotta meg — ez évben már harmadik — rendkívüli közgyűlését a novisadi Srpska Zadruzna Banka. A közgyűlésen, amelyen Rajkovic Dragomir elnököl, beszámoltak az igazgatóság eddigi működéséről, amelynek legfontosabb eredménye a pénzügyminiszterium írásbeli ígérete, hogy az állam 13 millió dinárért megvásárolja a bank palotáját. A pénzügyminiszterium azonban feltételhez kötötte a kormány támogatását: az igazgatóság tagjainak garanciát kell vállalniok, hogy a bank nem kerül csödbe. Miután a közgyűlésen bemutaták a bank pontos mérlegét, megállapították, hogy a csőd elkerülhető és a

bankot lehet még szanálni. Ezután megválasztották az új igazgatóságot, amelynek tagjai a bankban lévő két párt vezetői közül kerültek ki. Az új igazgatóság tagjai a következők: Sztójakovic Sztvetislav vrsaci esperes, Popovicki Laza mérnök, dr. Milutinovic Arzen ügyvéd, Zsupanszki Milivoj (Beckerek), Szecsuszkai Andrija novisadi kereskedő, Mihajlovics Mita nyug. ezredes, Bosnyakovic Istvan nyug. városi tanácsnok, Zsivojnovics Koszta novisadi droguista, Radonics Milan és Molyac Gyóka. A felügyelő bizottság tagjai: Zsivojnovics Jovan gimnáziumi igazgató, Klicin Mita és dr. Ilics Branko a novisadi radikális párt elnöke.

Locarno új korszak kezdetét jelenti

A francia miniszterelnök a locarnói konferencia eredményéről — Milyen feltételek mellett köt békét Marokkóban

Nizza, október 19. A radikálisok nagygyűlésén Painlevé miniszterelnök beszédet mondott, amelyen többek között a következőket fejtette ki. Mindama problémák közül, amelyek a demokrácia előtt állanak, van egy amely minden egyebet meghalad: ez az európai béke és a nemzetközi biztonság problémája. Minden államférfi aki nem akar határozottan közreműködni a béke fenntartásán vagy bűnös, vagy lelkiismeretlen. Bizonyos, hogy a locarnói egyezmény a baloldal kartell politikájának gyümölcse. Választhatom kell két politika között, amelyek közül az egyik nincs ugyan minden veszély nélkül, de reményeket rejt magában, a másik azonban biztos katasztrófára vezet. A locarnói szerződések nem egy korszak végét, hanem új korszak kezdetét

jelentik. Szükség van valamennyi európai nemzet harmónikus együttműködésére, hogy ezt a korszakot befejezhessük.

A marokkói ügyben Painlevé többek között ezeket mondotta. Azok a békefeltételek, amelyeket Abd El Krim számára kidolgoztunk, teljes autonómiát tartalmaznak, természetesen a szerződések keretei között a riff törzsek és a Dzseballák számára. Követeljük a szultán elismerését. Abd El Krim megmaradt követeléseivel. Franciaországnak nem áll jogában, hogy megadja számára a függetlenség jogát. Egyetlen katona sem fog az előirt időnél hosszabb ideig fegyverbe maradni. Franciaország nem akar elnyomni és nem akar hódítani, csupán a békére törekszik.

MEGALAKUL A HORVÁT FÖDERALISTA PÁRT

Horvát ellenzéki népgyűlés Vukováron

A Hrvatska Zajednica és Rádics disszidenseinek akciója

Vukovárról jelentik: Vasárnap nagy népgyűlést tartottak Vukováron a Hrvatska Zajednica és a Rádics-párt disszidens képviselői. A népgyűlésen Lorkovics, dr. Zsánics és Urojics képviselők beszéltek. A szónokok mind a horvát parasztpártot támadták, amely az egyezmény megkötésével elárulta azt a programot, amelynek alapján megválasztották.

A népgyűlés határozati javaslatot fogadott el, amelyben jóváhagyják a Hrvatska Zajednica és a disszidens horvát parasztképviselők eddigi

munkáját és követelték egy horvát föderalista párt megalakítását. Elhatározták, hogy kiáltványban fordulnak a horvát néphez a párt megalakítása céljából és erőteljes agitációba kezdenek.

A horvát parasztpárt körében meglehetősen idegességet váltott ki a vukovári népgyűlés nagy sikere, mivel ez a kerület erős Rádics-pártú volt. A disszidensek természetesen erre való tekintettel értékelik nagyra ezt a győzelmet.

A magyar kommunisták és a cseh kormány

Budapest, okt. 19. A cseh parlamentben a kommunista és szocialista képviselők felszólaltak a magyar kommunisták letartóztatása ügyében és azt követelték a kormánytól, hogy interveníáljon Rákosiék érdekében Budapesten. A magyar kormány az ország belügyeibe való beavatkozás miatt prágai követe útján tiltakozását fejezte ki a cseh kormányról ez ellen.

A magyar kormány csehországi diplomáciai lépését párisi politikai körökben úgy ítélik meg, hogy annak nem lesz komolyabb következménye és a cseh kormány nyilatkozatával elsimul az egész incidens. A cseh kormányhoz közelálló körök véleménye szerint a cseh kormány közvetlen a képviselőház feloszlása után és a választások előtt politikailag nem tartotta opportunusnak a kommunista és a szocialista pártot, amely a kormányt támogatja, provokálni azzal, hogy tiltakozását a Rákosi és társai ügyében megakadályozza, inkább vállalta a kormány egy diplomáciai affér lehetőségét, amelyet kielégítő és udvarias formában elintézhet.

MacDonald Budapesten

Budapest, okt. 19. Ramsay MacDonald Angliának nyolc hónapon át volt miniszterelnök vasárnap délután négy órakor a bécsi gyorsvonattal Budapestre érkezett. A keleti pályaudvar érkezési oldalán alig néhány ember várta a volt miniszterelnököt, aki már előbb jelezte, hogy mint magánember látogat el a magyar fővárosba. Néhány perccel négy óra előtt megjelent a pályaudvaron Barclay budapesti angol követ, Szűcs József szövetségi magyar titkár kíséretében. A szocialdemokrata párt részéről Pejer Károly és Farkas József képviselők, Büchier József párttitkár, továbbá Vambéry Ruzsem egyetemi tanár várták az érkező politikust. A pályaudvar előtt MacDonald buscst vett a szocialdemokrata párt képviselőitől, akiket arra kért, hogy holnap reggel jelenjenek meg nála. Azután a Hungária szállóbeli lakására ment, ahol rögtön visszavonult lakosztályába. Barclay angol követ este MacDonald tiszteletére ebédet adott, amelyre hivatalos volt Bethlen István miniszterelnök is. MacDonald a pályaudvaron ismételt hangoztatta, hogy látogatásának teljesen magánjellege van és így semmiféle tárgyalást nem fog folytatni.

Házitolvaj. Szeder János 19 éves futaki napszámot tegnap hat havi börtönrre ítélte a noviszadi törvényszék Gomirac tanácsa, mert Szeder több ízben kisebb-nagyobb összegeket lopott Lazarac Joco futaki mészárosról olyképpen, hogy a pénztárfiókot álkulccsal kinyitotta. Szeder összesen 1510 dinárt lopott ily módon Lazaractól.

Bűnös házaspár. A noviszadi törvényszék tegnap vont felelősségre Molnár András 60 éves petrovoszelói nyugdíjas vasutast és 54 éves feleségét született Sándor Rozáliát. Az ügyész azzal vádolta a Molnár házaspárt, hogy 1921-ben, amikor Török Mátyás 17.500 dinár tartozás miatt végrehajtást akart fogatosítani Molnár András ellen, ez fiktív adás-vételi szerződést kötött feleségével és a házat ráíratta, hogy így ne kelljen megfizetni Töröknek a 17.500 dinárt. Miután a vagyon az asszony nevében volt, ez nem akarta Töröknek kifizetni a tartozást. Török Mátyás feljelentése következtében a noviszadi törvényszék 8 havi fogházra és 1000 dinár pénzbírságra ítélte Molnár Andrást, feleségét pedig 4 havi fogházra és 500 dinár pénzbüntetésre ítélte.

Hirdessen a Délbácskában

A LEGGAZDAGABB ÉS A LEGSZEGÉNYEBB ORSZÁG

A munkabérek hullámzása 1914-től 1925-ig

A munkaügyi hivatal kimutatása — 1924-ben kulmináltak és azóta esnek az európai munkabérek

A nemzetközi munkaügyi hivatal most adta ki az utóbbi évek munkabéreiből készített statisztikáját, amely bizonyos kiválasztott iparágakra terjed ki, olyanokra, amelyek minden országban megvannak, s így az összehasonlítás alapját képezhetik. Az 1914. évi londoni munkabérek százalékában kifejezve az egyes országok munkabérei 1914-től 1925-ig így alakultak:

	New-London	York	Páris	Berlin	Wien	Brüsszel
1914	100	187	64	65	69	61
1923	102	221	70	58	56	72
1924	102	237	85	56	48	57
1925	101	223	72	63	48	58

A kimutatás megállapításai szerint Amerika már a háború előtt is vezetett a munkabérekben. Az amerikai munkás vásárló erőben háromszorosa tudta elérni annak, amit európai kollégája el tudott érni. Amíg az angol munkás száz kilogrammot vásárolhat valamilyen áruból, addig a francia csak 64-et, a német 65-öt, míg az amerikai munkás ugyanekkor 187-et. Ez volt a háború előtti állapot, amellyel szemben a há-

ború lényeges eitoldásokat okozott. Az angol munkás ma körülbelül annyit keres, mint a háború előtt. A legszegényebb az osztrák munkás, aki alig egy harmadát keresi meg háború előtti keresményének. Az amerikai munkás jövedelme emelkedett, amennyiben egy ötödével többet keres, mint kereshetett 1914-ben, s ma körülbelül négyszer olyan jól fizetett, mint akármelyik európai kollégája.

A statisztika kimutatásai után még sötétebbre festi az európai munkás jövőjét az a tény, hogy a munkabérek Európaszerte süllyedő tendenciát mutatnak. A munkaügyi hivatal kimutatása rengeteg adattal igazolja, hogy az európai munkabérek 1924-ben érték el kulminációjukat, míg 1925 elején a francia munkabérek egyszerre 15 ponttal, Belgiumban pedig 13 ponttal estek.

A nyomorgó és folyton fokozódó nehézségekkel küzdő Európával szemben tehát egyedül Amerika cáfolja Normann Angell ismeretes tételét, mely szerint „rossz üzlet a háború”. Amerikára nézve aligha volt rossz üzlet.

A locarnói német delegáció Berlinben

Berlin okt. 19. A német delegáció Locarnóból vasárnap délután visszaérkezett. A megérkezés idejét titokban tartották és a nagy nyilvánosság nem tudott róla semmit. A különvont délután 1 óra 20 perckor futott be az anhalti pályaudvarra. A delegáció fogadására megjelent Braun dr. birodalmi tanácsos, Nagybritannia és Franciaország nagykövete, a belga követ, a cseh ügyvivő, a nunciatura képviselője és a diplomáciai testület több más tagja, továbbá a birodalmi kancellár és a külügyminisztérium képviselőit Weismann államtitkár és Stressemann fiaival.

D'Abernon angol nagykövet a delegáció megérkezésekor a birodalmi kancellár és a birodalmi külügyminiszterhez a következő beszédet intézte:

— Chamberlain miniszter kifejezetten megbízott engem, hogy kívánjak szerencsét önöknek a locarnói értekezlet sikeréhez és juttassam kifejezésre, hogy ő mindig örömmel fog viszsza gondolni a locarnói első összejövetelre és az őszinteségnek és nyíltságnak komoly szelle-

mére, amellyel a német delegációk a tárgyalásokat áthatották. A német kormányának örök becsületére válik, hogy megtette azt a kezdeményezést, amely a locarnói értekezlethez vezetett. A Locarnóban parafált megállapodások fordulópontot jelentenek Európa történelmében. A követ végül annak a bizakodásának adott kifejezést, hogy az a barátságos személyes viszony, amely a britt és német delegátusok között kifejlődött biztos jele a két nép viszonyában bekövetkezett változásnak.

A kancellár szívélyes szavakkal mondott köszönetet az üdvözlésért.

Luther dr. birodalmi kancellár tegnap délután öt órakor a locarnói tárgyalások lefolyásáról és a konferencia eredményéről jelentést tett a birodalmi elnöknek.

Az Egyesült Államok nagykövete vasárnap a késő délutáni órákban felkereste Stressemann birodalmi külügyminisztert, hogy személyesen fejezze ki a locarnói konferencia eredményeiért üdvözlését.

A VOJVODINAI AGRÁRREFORM BIRÁLATA

Sok visszaélés történt a földosztásnál

Suvakovics Lázár beszámolt vajdasági utjáról — A Vojvodinában csak vojvodinaiak kaphatnak földet

Beogradból jelentik: A múlt hétem érkezett vissza Beogradba vojvodina inspekción utjáról Suvakovics Lázár, aki az agrárreform által teremtett helyzetet tanulmányozta. Suvakovics Lázár tegnap délután konferenciára hívta össze a vojvodina radikális képviselőket és beszámolt nekik az agrárreform viszonyokról és a kolonizációról. A konferencia után Suvakovics Lázár munkatársunk előtt a következő nyilatkozatot tette.

— A kolonizációval nem vagyok megelégedve. A Vojvodinában igen sok visszaélés történt, ezért visszaérkezésem után azonnal elrendeltem az agrárreform minisztériumban, hogy azonnal szüntessék be a további földosztást és semilyen egyéni kérvényt ne intézzenek el. Legfőbb ideje ezt a kérdést észszerű alapon liquidálni.

A nyilatkozat további során kijelentette, hogy a jövőben az agrárreform minisztériumban nem lehet olyan politikát folytatni, mint a múltban. A jövőben más vidékből nem kaphat földet a Vojvodinában, csak a vojvodinaiak, mert amíg a bennszülöttek nélkülöznek, azalatt az idegenek földet kaptak, amivel kereskedtek.

Földet csak annak lehet adni, aki elég garanciát nyújt arra, hogy meg is műveli a földet. E héten ismét elutazik a Vojvodinába az ottani agrárviszonyok tanulmányozására.

A Délbácska munkatársának értesítése szerint Suvakovics Lázár rezolúciót dolgozott ki és azt a miniszterelnök és agrárreform miniszter elé terjeszti, hogy a vojvodina agrárviszonyok rendezésével azokat vegyék tekintetbe.

Arról nem nyilatkozott Suvakovics Lázár, hogy magyarok is kaphat földet és így az agrárreform új rendezése sem jelent semmit a magyarokra nézve.

Garantált tiszta fehér

kőso

és finoman örölt kőso, vagononként és kis tételekben azonnali szállításra kapható

Gausz János, Novisad

Futoški put 66. Telefon interurban 534.

HIREK

1925. Október 20. Kedd

Római katolikus: *Vendel*. Protestáns: *Iren*. Görög keleti: *Szergiusz*. A nap kel 6 óra 24 perckor, nyugszik 5 óra 5 perckor. A hold kel 9 óra 2 perckor, nyugszik 7 óra 6 perckor. Nemzeti Színház: Csárdáskirálynő (Kálmán Imre operettje 3 felvonásban). Apolló mozi: Dekameroni éjszakák.

Időjárás: (A petrovaradina katonai meteorológiai állomás jelentése). Egész Európában gyöngye a légnyomás, melynek egyik központja Kiev (750 mm.) a másik a Fehér tengeren (744 mm.) van, a harmadik pedig Irországban (756 mm.) A szelek Skandináviától Pozsonyig erősek, a felhőzet általános, derült ég csak Görögországban van Nisig és Kotorig (Cattaro). Eső a Baltikumtól Bécsig volt. A hőmérséklet északon esett, délen emelkedett.

Jóslat: Hazánkban az időjárás rosszabbodni fog. A szelek néhol 8 méter-erősek lesznek és mind északabba tartanak. A felhőzet általános lesz és eléri az ország legdélibb részeit is. Eső az egész északi részen lesz, de nem túlságos sok. A hőmérséklet mindinkább esik és eléri az állandó fagyot.

A budapesti meteorológiai intézet jelentése: Változékony idő, sok esővel és hőszülséssel.

— **Visszatérés az Egyházba.** Következményeiben messze kiható visszatérés történt Lengyelországban. Morozow Fülöp, archimandrita, a vilnai gör. keleti nagyszeminárium rektora, katolikus lett és mint kath. pap működik az egyik kath. templomban Vilnában. Morozow eddig a lengyel keleti egyházban a legtekintélyesebb állást töltötte be és nagy tekintélynek örvendett. Példáját már eddig is több tekintélyes világi követte.

— **A román parlament szünete.** Bukarestből jelentik: Jorga tanár a ház ellenzéke nevében nyilatkozatot tett. Kijelentette, hogy az ellenzék csupán a választójogi törvényjavaslat megvitatásában fog résztvenni. A törvényhozótestületek megkezdték szüneteket, amely október 28-ig terjed.

— **A „Frohsinn“ műkedvelői előadják a „Molnár és gyermekét.“** A novisadi „Frohsinn“ dalegyület kitűnő műkedvelő gárdája ezévi október hó 31-én színrehozza a Szloboda nagytermében, a „Molnár és gyermeke“ hét képből álló színművet. A próbák már szorgalmasan folynak. A dalegyület a darabhoz gyönyörű új díszleteket készített. A jóképességű gárda minden bizonnyal sikerre fogja vinni a darabot, amelynek előadása iránt már most is városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **A nemzetközi munkaügyi hivatal működése.** Genfből jelentik: A nemzetközi munkaügyi hivatal igazgatótanácsa elhatározta, hogy vizsgálat alá veszi a különböző ázsiai országokban uralkodó munkafeltételeket, nevezetesen a munkaidőt és a munkabéreket. A genfi nemzetközi munkaértekezlet megnyitását 1926. május 25-re tűzték ki. A tanács végül elhatározta, hogy a legközelebbi ülést, engedve a lengyel kormány meghívásának, Varsóban tartják.

— **A zagrebi kultur-történeti kiállítás.** A közlekedésügyi miniszter 50 százalékos kedvezményt engedélyezett a személy és gyorsvonatokon a zagrebi kultur-történeti kiállítás látogatóinak, kivéve a Simplon expressen és a 6. és 7. számú Zagreb és Beograd között közlekedő éjjeli gyorsvonatokon. Az utazáshoz szükséges igazolványok Novisadon a Prva Hrvatska Stedionica fiokjában kapható.

— **Elsőrendű tüzfák,** legjobb porosz szalon kőszén és gázkösz házhoz szállítva, legolcsóbban kapható Schwarz Testvéreknél Novisad, Haltér 11. sz. 1—0 2018.

— **A sombori Kath. legényegylet műkedvelői előadása.** A sombori kath. legényegylet magyar műkedvelői október hó 25-től 29-ig minden este színrehozzák Guti Soma és Rákosi Viktor kacagató vigjátékát a „Tartalékos férj“ et. Az első előadás jövedelmét a rokkant alap javára, a többi előadását pedig az egyleti színház felszerelésére fordítják.

— **A vajdasági zenészek kongresszusa.** Vasárnap tartotta meg ez évi közgyűlést a zenészek országos szövetségének vajdasági alszövetsége. A vajdasági zenészek munkájáról Studnicska, Pastyan és Nikovics számoltak be. A közgyűlésen a következő új vezetőséget választották meg: elnök Studnicska Milos petrováci gimnáziumi tanár, alelnök Pastyan Svetolik novisadi gimnáziumi tanár és a zene egyesület karnagyja, titkár Nikovics Milos feljebbviteli bírósági jegyző, pénztáros László Antal. A választmány tagjai: Taran Danilo Venderovics Sergije, Szedlacssek Lajos, Sterk Iván tanár.

— **A sombori magyar iparosdalárda hangversenye.** Szombaton este tartotta a Sombori Magyar Iparos Dalárda az idei szezonban első hangversenyt a Polgári Casino termeiben. A műsorból ki kell emelnünk Krizsák Emma és Hrabovszky István szólószámaikat. A férfikarokat: Goll „Szálljon lelkem“, Gaal: „Dalegyveleg“, Lothka: „Svi mi kažu“, Eisenhut: „Ti“, Lothka: „Sto nam radi“ Hengen Mátyás karnagy kitűnően dirigálta. A szólószámok zongorakíséretét Fischner Bader Erzsé és Hengen karnagy látták el diszkrétan.

— **Senta kéri az agrárrevíziót.** Senta tudósítónk jelenti: Senta város tanácsa szombaton délelőtt úgy határozott, hogy feliratban kéri az agrárreform minisztert arra, hogy a Novisadon működő agrárkirendeltségnél működő revíziós bizottságot a város saját költségén hadékitalanul küldje Sentára, miután ott az agrárreform terén szinte tarthatatlan állapotok uralkodnak. Megállapítást nyert, hogy a dobroljácok közül nagyon sokan hamis igazolványok alapján jutottak földhöz, illetőségi helyük ismeretlen, s ennek dacára is nagyon sokan több parcellát bérelnek, amelyekkel a legszemtelenebb üzérkedést folytatják. A memorandumot hétfőn juttatják el Beogradba.

— **Autóversenyt rendeznek Sentán.** A Senta autótulajdonosok egyesülete elhatározta, hogy október hó 20-án autóversenyt rendez, amelyen csak sentai autótulajdonosok és soffőrek vehetnek részt. A versenyt u. n. uri hajtók és soffőrök részére rendezik. Lesz gyorsasági, megbízhatósági és akadályverseny.

— **Örökre gondtalan életet** biztosít magának, ha az osztálysorsjáték főhuzásában (nov. 2—20) Lusztig Lajos banküzletében vesz sorsjegyet.

— **A múlt hónapban jó volt a születési statisztika.** A városi közigazgatási bizottság tegnap délelőtt 11 órától 1 óráig tartotta meg október havi rendes ülését dr. Milovanovic Milán polgármester elnökleje alatt. Az ülés legfontosabb pontja dr. Szeptics Jovan főorvos jelentése volt a város szeptember havi közegészségi állapjáról. Szeptember hónapban 42 személy halt meg Novisadon, még pedig 18 férfi és 24 nő, vallásfelekezetek szerint a következőképp oszlott meg a halálozások száma: gör. keleti 20, rom. kath. 13, evangélikus 2, református 5, izraelita 1, gör. katolikus 1. Az elhalt egy éven aluli gyermekek közül 8 görögkeleti 6 rom. katolikus 1 evangélikus és 1 református volt Tüdővészben összesen 7 halt meg és pedig 5 görög keleti, 1 református és 1 evangélikus. Nagyon kedvező volt a múlt hónapban a születések száma. Összesen: 86 gyermek született, akik közül 45 gör. keleti 21 rom. katolikus, 7 református, 6 evangélikus, 4 izraelita 2 görög katolikus és 1 felekezeten kívüli. Ragályos betegség meglehetősen sok esetben fordult elő, hastífusz 12, vörheny 4, difteria 1 és számarhurut 1 volt. Tífusz ellen 187 személyt oltottak be szeptember havában a városi főorvosi hivatalban.

— **Miért nem szabad az uccákat gázzal világítani?** Száz esztendeje lobognak az uccákon a gázlámpák. Németországban most ülték meg ennek ünnepét. Bécsben csak később hódította meg a gáz. 1840 ben. De eleinte

Németországban is kemény harcokat kellett folytatni, hogy a forradalmi ujtást elfogadják. A jubileum alkalmával föllevenítik, hogy a Kölnische Zeitung milyen küzdelmet vívott a gáz ellen. Egy cikkében, mely 1825. március 28-án jelent meg, az ujtást a következőképp bírálta, pontról-pontra kifejtve, miért nem lehet és szabad az uccákat gázzal világítani: 1. Zoológikus szempontokból: mert az uccai gázvilágítás beavatkozása lenne az isten által teremtett rendbe. Az ő rendelkezése szerint az éjszaka kizárólag a sötétségé; 2. Gazdasági okokból; mert a világítás költségeit közvetlen adók alakjában a közönség nyakába varrnák; 3. Egészségügyi okokból; mert a gáz kigőzölése a gyenge szervezetű embereket könnyen megbetegítené; 4. Közrendészeti okokból: mert a fénytől a lovak megbokrosodnának és a rablók fölbátorodnának; 5. Végül hazafias okokból, mert a nyilvános ünnepet, a nemzeti érületet tartják fönn s a kivilágítás ezeknek a legjobb kifejezői. Ilyen módon pedig a kivilágítások elmaradnának, miután a város minden éjjel ki lenne világítva. E nyomós, rendkívül bölcs érvek ellenére a belügyminiszter 1825 áprilisában aláírta egy angol társasággal való szerződését és az Unter den Linden-t, Berlin ekkor legelegánsabb uccáját, tizenkét gázlámpa világította meg.

— **Villamoskarambol.** Tegnap reggel nyolc óra előtt a Futaki uton összeütközött a 26. számú villamoskocsi a szerelő kocsiával. A összeütközés oly heves volt, hogy a 26. kocsi meglehetősen megrongálódott és a kocsi elején levő ablakok mind bezúzódtak. Az összeütközésnél senki sem sérült meg.

— **Öngyilkosság Futakon.** Popadac Szevan ofutaki földmives tegnap éjjelútán felakasztotta magát. Mikor észrevették, má halott volt.

— **Meghalt Érdujhelyi Menyhért plébános.** Amerikai magyar lapok ideérkező számai adnak hírt Érdujhelyi Menyhért volt Szentalsóvárosi plébános haláláról. Érdujhelyi 1860-ban született Szentán. 1882-ben szentelté pappá. Káplánkodott több bácskai községben hosszabb ideig Novisadon is, majd belépett Jezsuita-rendbe, ennek szigorú szabályai azonban csakhamar arra kényszerítették, hogy ismét világi pap legyen. Először Kiskőrösön volt plébános, majd 1897-ben Szentára került, ahol rendkívül élénk társadalmi tevékenységet fejtett ki, s megírt több történelmi munkát többek között „Ujvidék történeté“-t is. A nyughatatlan szellemű papot később Amerikába hívta egy newyorki katolikus hitközség. Hosszu betegeskedés után most 65 éves korában egy newyorki kórház betegágyán visszaadta lelkét Teremtőjének. A Szentalsóvárosi plébánián holnap, szerdán reggel mutatnak be lelke üdvéért engesztelő szentmise áldozatot.

— **Hóhér, akinek felmondott az állam.** Kopenhágából jelentik, hogy a dán kormány fél éves határidővel felmondott hóhérijának, mert ennek a máshol annyira megbecsült társadalmi lénynek működése már évek óta csak abban állott, hogy zsebvágta fizetését. Dániában már több mint 30 éve nem volt akasztás, bár hivatalosan még nem törölték el a halálbüntetést.

— **Eltűnt a kulai gombgyár két munkásnője.** Kulai tudósítónk jelenti: A kulai gombgyár két fiatal munkásnője, névszerint Kovács Katalin és Mánya Katalin szombaton este azzal távoztak el szüleik lakásáról, hogy egyik ismerősük meglátogatására Noviszadra utaznak, ahonnet még vasárnap visszatérnek Kulára. Miután a két leány még hétfőn sem jelentkezett az aggó szülők jelentették az eltűnést a kulai csendőrségen, ahol ama gyanujoknak adtak kifejezést, hogy a két leány lelkiismeretlen leánykereskedők karmaiba kerültek. A kulai csendőrség az eltűnést azonnal jelentette a noviszadi rendőrségnek, amely az eltűntek felkutatására azonnal bevezette a nyomozást. Kovács Katalin 26 éves, középtermetű, barnahaju, feltűnően csinos leány. Különös ismertető jele egy fekete anyajegy a bal füle alatt. A másik leány magastermetű, haja és szeme fekete. Aki az eltűntekről valami közelebbit tud, jelentse a kulai csendőrségen, vagy a noviszadi rendőrségen.

Bucusi Vrbászon

Vasárnap tartotta Vrbász közönsége bucsuját. Mint minden évben úgy ez az év is sok mulatságot hozott a vrbásziaknak. A „Kerweich“-re nem kevesebb, mint 9 körhinta, hajóhinta, lövöldék, zeppelinek, gyorsfényképezők, jószágok és egyéb mutatványok érkeztek. A község háza környékét egész vurstlivá alakította a sok élelmes mutatványos. A „Kerweich“ előtti napon minden ház gőzölt, füstölt a bácskai konyha sokizű tésztaí és sültjeitől. Nem lett volna jó Sanyargó Vendél és társainak erre járni.

Most kinyitják a parádés szobát is melyben szegény vrbászi polgárnak is csak ezen nagy napokon szabad bemennie, aztán jövőig zárva újra, mert az asszony így rendelkezik.

Erre az alkalomra készülnek az új ruhák és mindenféle meglepetések, mert ez Vrbász legnagyobb ünnepe. Nagymamánk is illő tisztelettel térdig érő szoknyáskáikat kissé megkurtították deresedő fejeiken hajukat „Eton“ frizurává alakították. A bakfischok pedig leeresztett hajjal készülnek.

A borongós vasárnap reggelén nagy zivajjal üdvözli a gyerek had a látványosságokat és kezdetét veszi a „Kerweich“. Tízóra felé már életveszélyes a tolongás a bódék között. A kikiáltók rémes organuma süvit bele a bábéli zürzavarba és csalogatják be a közönséget. S a legnagyobb hangzavarban egyszer csak megkondult a harang, imára hív, egy pillanatra elül a pokoli zaj és az élvezetre szomjas nép magába száll, de a következő pillanatban ujult erővel tör ki a szórakozni vágyás és nem nagy alább hétfő reggelénél előbb. A falakat óles falragaszok ékesítik. „Bácska mérkőzés a másikon“ „Ma Sanjin“ „Itt Jóska muzsikál“ stb.

Az autók egész tömege szaladt fel-alá „Ford Chevrolet“, Citroen, Fiat, valóságos kiállítás. Fenekestül felfordult Vrbász. Jaj csak most a fináncok ne jöjjenek, mert akkor baj lesz az adóval.

A vad ordítás tengeréből egyszer csak egy repedt fazékhoz hasonló hang hallatszik „Bíró mi az? Maga akarja megnyerni a mérkőzést“ a másik mintha kötött gyapjuból jönne. „Ne féljetez fiúk csak bele a gyomrába elő a késekkel“?... A. matsch van Vrbászon.

Istnak mulatnak, holnap pedig panaszkodnak.

Ja bucsu volt Vrbászon. (m.)

— **Letartóztatták a leégett kiszácsi malom tulajdonosát.** Néhány nappal ezelőtt jelentették, hogy rendkívül gyanús körülmények között kigyuladt és leégett a kiszácsi Kollár-féle gőzmalom, amely a biztosító társaságtól nyert információk szerint üzemen kívül állott, kétféle haromszáz ezer dinárra volt biztosítva, s alig ért egy félmillió dinárt. A tűz okának megállapítására irányuló vizsgálat során Kollár Mihályt, a malom tulajdonosát letartóztatták és beszállították a noviszadi ügyészség fogházába. A tekintélyes és közismert malomtulajdonos letartóztatása a községben nagy feltűnést keltett. Kollárt eddig még nem hallgatták ki.

— **Baleset a bécsi löversenyterén.** Bécsből jelentik: A tegnapi versenyen Schnellin az Antoin istálló budapesti szárazasú szokója felbukott lovával. A szerencsétlen szoké agyrázkódást és háterinc sérülést szenvedett. Az irgalmas rend kórházába szállították. állapota aggasztó.

— **A párisi sztrájk befejezése.** Párisból jelentik: A párisi autóbussz és villamostársaság még sztrájkoló alkalmazottai vasárnap délelőtti gyűlést tartottak, amelyen egyhangulag elfogadták a sztrájkbizottságnak azt a javaslatát, hogy a munkát hétfőn újból kezdjék meg.

— **Nagy vihar volt Bécsben.** Bécsből jelentik: A nagy vihar következtében, amely vasárnap dühöngött, a tűzoltóknak tizenegy esetben kellett kivonulniuk. A Trieszti uton a szélvész felborította a soproni Ganz-Danubius társaság egyik butorszállító kocsiját, miközben Durst Ernő, soproni kefekötő a kocsit és egy utjelző kö közé szorult és mellkasán zuzódást szenvedett úgy, hogy kórházba kellett szállítani.

— **A Transbalkan vasutvonal megnyitása.** Szófiából jelentik: Tegnap avatták fel a Transbalkan vasutvonalat, amely Bulgária északi és déli részét összeköti egymással.

— **Lángoszlop a tengeren.** Mayportból (Florida) táviratozzák: A Comanche nevű parti gőzösn, a nagymennyiségben felhalmozott gyantaszzerű anyag öngyúlése következtében, tűz támadt. A tűz rettentő gyorsasággal harapózott el, úgyhogy a hajó csakhamar egyetlen magasbalóvellido lángoszloppá vált. Mire a parttól segítségére jövő motorgőzös megérkezett a hajó teljesen elhamvadt. Az utasokat és a személyzetet sikerült megmenteni. Nyolc ember megsebesült, egy utas eltűnt. A kár másfél millió dollár.

— **A Kalocsay jazzband nagy sikere a Wágner-féle étteremben.** Kalocsay Zoltán és Ember Dezső hírneves művészenekara pénteken mutakozott be a Wágner Testvérek fényes helyiségeiben nagyszámú közönség előtt. A kiváló művészcsoport szobor-szerű koncertdarabokat és jazzband attrakciókat játszott s a közönség egyhangú véleménye szerint Novis-

adon még sohasem produkálta magát olyan nagyszerű zenekar, mint a Kalocsay Zoltán és Ember Dezső vezetése alatt álló együttes. A táncolók is nagy elragadtatással fogadták az új zenekart, amely délutánoként a cukrászdában játszik, nemkülönben az étterem közönsége is, ahol este 8 órakor kezdődik a hangverseny. Egyhangú vélemények szerint a nagyszerű művészek szenzációs sikert értek el Novisadon.

— **Dalestély Futakon.** Az ófutaki „Söngerbund“ (dalegylet) e hó 17-én este a Sztuz-féle, egyleti helyiségben kellemes szórakoztató dalestélyt rendezett Futak népekné és a bucsura eljött vendégeknek. A dalegylet tagjainak száma: 80. Van férfi- és vegyeskor. A változatos és műérzékkel összeállított, tartalmas program 13 pontból állott; ezek között szerepeltek: dialógok, trialógok, a férfikaru 3 vegyeskaru ének, melyeknek precíz előadása fenkölt lelki és kiváló zenész: Prajko János ófutaki tanító egyedüli érdeme. A siker anyagilag és erkölcsileg teljes volt. Az előadás nagyterme zsufolásig megtelt.

— **Polgárháboru Kinában.** Londonból jelentik: Pekingi Reuter jelentés szerint, a háboru Cse-Kiang és Kiang és Su között jótórmán elkerülhetetlennek látszik. A Daily Telegraph pekingi jelentése szerint ottani megbízható forrásból az a hír érkezett, hogy a Csili párt háboru izen Csang-Cso-Lin marsallnak.

(x) Tűzifa, szén, koksx legolcsóbb Keller fatelepén, Strand ut. Telefon 417.

Ideális futballisták hősi küzdelme

A NAK szédítő finise — A mezei versenyt Miskolcny nyerte

OSKV—NAK 5:4 (4:0)

NAK pálya, Biró: Jokszi (Beograd)

A mérkőzésen sok volt a sérülés és a játék elején is betegen álltak fel néhányan a régebbi sebesüléseik miatt. Ez ugyan sokat elvett a mérkőzés szépségéből sőt az eredményt is láthatóan befolyásolta, de kárpótlásul olyan kellemes megfigyelésre adott alkalmat, amelyre joggal büszkék lehetünk. Peikert és Kricskov fájdalmas súlyos sérüléssel játszották végig a vasárnapi mérkőzést és ezzel önfeláldozásuknak és klubszeretetüknek olyan jelét adták, amilyennel csak a békebeli novisadi sportban találkozunk.

A mérkőzés sorsa a harmadik percben eldőlt. Egy véletlennek látszó összefutásnál Peikertet egy bokánrugják, hogy összeesik és súlyos csonthártya sérüléseivel csak kettős támogatással tudja elhagyni a pályát. A NAK-ban talán még sohasem gondoltak arra, hogy ez a vasember is megsebesülhet, elvesztése tehát katasztrófális következményekkel járt. A NAK pláne elkövette azt a hibát, hogy Bertókot állította centerhálfba s ezzel jobbszélső nélkül maradt a csapat, ami pedig az új offszabályok mellett tisztára lehetetlen állapot.

A másik váratlan meglepetés az volt, hogy a NAK három új embere teljes csalódást keltett. Amíg Breznik nem futbalozott, az alatt az új szabályok folytán a játék stílusa teljesen átalakult. Ezt a stílust a NAK kitűnően begyakorolta, de Breznik nem és így hiába volt minden lelkesedése és törekvése az általa forszírozott belső előretörést játszva leszerelték. Hatalmas lövőkészsége azért meg-

lepő lassúsága mellett is érvényesült és hogyha dicséretes törekvése át tudja érezni azt, hogy a támadást most a szélsőkre kell felépíteni és ő mint center csak átmeneti, vagy befejező állomás lehet — akkor játéka megfelelő tréning után hasznos lehet a NAK-ra. Róka ugyilatszük jól kihasználja szabadságát, mert elhizott és olyan nehézkesen mozog, mintha bevonulása óta egyszer sem rugott volna labdába. Gottwald nem volt rosszabb az elődjénél, de a közönség a dolog természetéből kifolyólag az újtol mindig többet vár.

Nem kevésbé fontos volt a mérkőzés harmadik meglepetése az OSKV kitűnő játéka. Nagyszerű értékkel kihasználták Peikert kidőlésével a NAK-ban jelentkező morális depressziót és szívós játékkal Marjanovics, majd tizenegyesből Sevics, azután újra Marjanovics és végül Uros négy gólt lőnek az első féldőben. A negyedik gól után a 26 percben sánitva és láthatóan nagy fájdalmakat szenvedve újra beáll Peikert és bár játékaival alig használ valamit, pusztán megjelenése és a NAK eredeti összeállításának munkaképessége annyira föllekesíti a csapatot, hogy öldöklő iramba kezd a kiegyenlítésért. Még egy ötödik gólt rug az OSKV Grgarov révén a NAK egymást rugdosó és hókikadtan forgolódo védő játékosainak hibájából. Ezután már Kricskov sem bírja ki az emerefeletti munkát s fájós lábával a balszélre megy ki, a NAK pedig olyan szédítő finisbe fog, hogy a kiegyenlítés pompás küzdelme a közönséget teljesen

Jön!

E hó 22—25-ig Odeonban

Jön!

A HABSBURG-HÁZ TRAGÉDIÁJA

enyűgözi. Az első gólt Breznik rugja 20 méteres sarkos lövéssel, a másodikat Bertók korneréből Schaffer segíti be, a harmadikat Breznik passzából Schubert, míg a negyediket Lenci lövi a váratlan nekilendüléstől frappirozott OSKV védelem kapujába. Kiegyenlítésre már nem futja az időből, de a mai grandiózus küzdelmével a két csapat mintaképp szolgálhat a kerület többi csapataival szemben.

Joksicsot láthatóan megzavarta a novisadi közönség modortalan viselkedése, valamint a közönség megfigyelése a kerület leg-sürgősebb feladatai közé tartozik.

A féldőben futották le a mezei versenyt, amelynek hét futóját a tribün közönsége a starttól a célig figyelemmel kísérhette. A körülbelül 2000 méteres versenyt Miskolczy (Makkabi), a második Kehl (Makkabi) a harmadik Pelikán (NAK). A verseny ötletes megrendezése hasznos propagandája volt az atlétikának.

NOVI-VRBAS:

VSC—Bácska 1:0 (0:0) I. osztályu bajnoki. Bíró: Ivanics

A subotici exbajnokcsapat vasárnap Novi-Vrbáson állította ki komplett csapatát az új I. oszt. vrbászi csapat ellen. A fölényeskedő bajnokcsapat ellenfelét lebecsülve játszott, míg a VSC játékosai telítve kedvvel, győzni akarással lelkesen játszottak. A VSC-nek a honi pálya, de nem annyira a pálya mint inkább a közönsége nagy előnyére volt. A játékról semmi szépet nem írhatunk, mert Heidt kapuson kívül mindenki fejvesztetten össze-vissza játszott, csak a kapus nyugodtsága és biztos helyezkedése hozta meg a győzelmet. A játék egész menete tele volt durvaságokkal és inkább hasított boxmérkőzéshez, mint futballhoz. A bíró gyenge és nem tudta megtorolni kellően a durvaságokat. VSC játékosai közül Hausloner és Kovács az ugynevezett rámenő játékosok, ha játéktudásukkal nem emelkednek is ki, de életveszélyes durvaságaikkal igen. Ez csak egyesületüknek árt. A közönség magaviselete leírhatatlan. Itt nem a sportember szenvedélyes kitörése, hanem éretlen heccelések folynak.

A VSC saját érdekében helyesen cselekedne, ha az ilyen hangoskodó hivatott meg-tisztáná mérkőzések alatt a pályáját, mert ezzel csak féltve őrzött hírnevét veszíti el. Ezek az őrült csatakiáltások olyan színezetűek, mintha azt a VSC rendezné, amit nem hiszünk és a sportkörökben a vrbászi csapat jó hírnevét nagy mértékben aláássák.

PANCSEVÓ:

Radnicski—Pancsevói SK 4:0 (3:0). A novisadiak erős küzdelem után győztek a pancsevóiak ellen, akik között Morgenstern és Kovács játszottak. A Radnicskiból Abt Mondovics, Mandics és Kovacsevics játéka tűnik ki, aki hosszú idő óta először szerepel ismét novisadi csapatban.

NAK II.—OSKV II. 2:0 (0:0)
NAK ifj.—OSKV ifj. 4:1 (2:1)

PETROVARADIN

Gradjanski (Petrovaradin)—Beocsini SC 4:3 (2:2)

SABÁC

Jugoszlávia (Beograd)—Macsva 6:0 (3:0)

SUBOTICA

Sport—Zsak 3:3 (3:0)
SAND—SMTK 2:1 (1:0)

KULA

Sombori Amatör—Kulai SC 5:1 (2:1)

SZÓFIA

Lewski—BSK 1:0 (0:0)

BUDAPEST

Vasas—MTK 2:0 (2:0)
FTC—III. ker. TVE 7:2 (3:0)
UTE—NSC 0:0
BEAC—33FC 1:1 (1:1)

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralelőben levő előfizetőinket és viszont: látásaitóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni szíveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel „Délbácska” kiadóhivatala.

— **Nemzetközi szabadkikötő Szalonikiben** Salonikiből jelentik: A salonikii kikötőben levő nemzetközi szabad zónát vasárnap avatták fel ünnepélyes keretek között, hivatalos személyek jelenlétében. A polgármester beszédében utalt arra, hogy a szabad zóna felállítására nyilvánvaló tanúságot tesz a gőzög szeilem haladó mivolta mellett. A nemzetközi szabad zónát Görögország minden külső kényszer nélkül teljesen a maga kezdeményezésére állította fel, hogy valamennyi országot így különösen a szomszéd országokat meghívja az egyenjogu alapon álló közös munkára.

— **A sombori vámhivatal épület vásárlása.** A vámok vezérigazgatósága elhatározta, hogy a nemrég Bezdánból Szomborba helyezett vámhivatal irodái s raktárai részére házat vásárol. Eddig két ajánlat érkezett a vámhivatalhoz. Az egyiket Weidinger nagykereskedő adta be, aki Wilson téri palotáját, a másikat Rajacsics báró, aki a tulajdonát képező Kronics palotát ajánlja fel megvételre. A vételről eddig még döntés nem történt.

Okt. 19	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.225	—	—	178.—
Zürich	—	1086.50	1087.25	1927.—
Newyork	519.50	56.34	56.325	—
London	25.135	272.25	273.1/2	484.—
Páris	22.925	250.—	254.07	440.—
Milano	20.75	226.—	226.75	398.50
Prága	15.425	167.35	167.1/2	296.25
Berlin	—	1340.—	1341.—	—
Budapest	72.70	789.—	—	14.—
Brüsszel	—	—	—	455.50
Bécs	—	794.—	799.50	14.1/2
Bukarest	2.50	26.85	—	48.—
Amsterdam	—	—	2265.—	4019.—
Szófia	—	—	—	—
Krisztánia	—	—	—	—
Szaloniki	—	52.—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Beogradi tőzsde

1925 október 19, 5 óra

Bécs	795.—	Prága	167.40
Páris	251.—	Zürich	1088.—
Milano	226.—	London	273.—
Newyork	56.35	Budapest	—

Irányzat: pénz és áru, csendes

Zagrebi tőzsde

1925 október 19, 5 óra

Bécs	795.—	Prága	167.3/4
Páris	250.—	Zürich	1087.50
Milano	225.75	London	273.25
Newyork	56.37	Budapest	—

Irányzat: mind áru, csendes

Chicago terménytőzsde

1925 október 19, 10 óra

Buza		Tengeri	
December	146.50	December	75.1/2
május 1926	143.5/8	május 1926	80.5/8
Julius	—	Julius	—

Irányzat: buza, tengeri szilárd (AVALA)

Novisadi terménytőzsde

1925 október 19. (Hivatalos jegyzések)

Buza	
bácskai 76, 2 ^o / _o	kötés 247.50, 100 mm
felső-bácskai 76-77, 2 ^o / _o	kötés 250.—, 100 mm
szerémi 76, 2 ^o / _o	kinálat 245.—, 500 mm

Tengeri

bánáti III-IV, Becskerek begeji hajó r.k. kötés 136.50, 3000 mm
bánáti III-IV, dunai hajó kötés 138.—, 3000 mm
szerémi új, X—XI, d. k. kötés 106.—, 400 mm
szerémi szárított 15-XI, dk kötés 160.—, 1000 mm
szerémi Ruma vidéki . . . kereslet 177.50

Buzaliszt

bácskai nullás gg. d. k. kötés 405.—, 100 mm
bácskai nullás g. d. k. kötés 400.—, 200 mm
bácskai 2.sz.kenyér d. k. kötés 350.—, 100 mm
bácskai 5.sz.kenyér d. k. kötés 300.—, 500 mm

Bab

bácskai fehér, Usancen . kötes 205.—, 200 mm
Irányzat: lanya

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR

Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

APRO HIRDETÉSEK

MOZGÓ PÁLINKAFŐZŐ ÜSTÖK Vasa Maločić rézművesnél, Novi Sad, Ki-sačka ul. 32. bérlehetők ki. 1—12

NYOMDAI MUNKÁKAT olcsón és izléseesen készít Farkas és Dürbeck könyvnyomda Novi Sad, Željeznička ul. 30. szám. Telefon 488.

FEHÉRNEMŰ és felsőruha VARRONÓ, elsőrendű munkaerő, jobb házakhoz ajánlközik. Cim a kiadóban. 2048-1-2

2 CSILLÁR villanylámpához eladó Streljčka (Lövész) u. 13. 2027—1—2

HIRDETÉSEK

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy e hó 17-én Ljubljanska (Szent István) ulica 7. szám alatt

hentes- és mészárosáru

üzletet nyitottam, ahol mindennemű friss, jó és olcsó hentes- és mészárosáruval szolgálhatok. Kérem a n. é. közönség szives támogatását.

Teljes tisztelettel

Mihajlovits Miklós, hentes és mészáros
2040—1—3

Szabóműhelynek

alkalmas világos szobát keresek a Željeznička ulica környékén.

Lerch, Željeznička ulica 75. szám.

Rudge Whitworth és Excelsior

a legjobb és legolcsóbb angol motor-kerékpárok.

Vezérképviselet:

Molnár mérnök, Sombor

Venac Bojovića 22.
2062—1

Mindenes szakácsnő

jó bizonyítványokkal felvétetik november hó 1-ére. — **Jelentkezés Novi Sadon, Futoska ulica 54. szám.**
2069—1—2

Izvrš. Br. 187—1925.

Objava

Javne prodaje.

Potpisani sudski izvršitelj ovim objavljuje da će se usled odluke Kr. Sreskog Suda u Novom-Sadu Br. 607—1925 u korist Toša Babića iz Novog-Sada na javnoj prodaji prodati sledeće pokretnine: 4. krmčeta i 1. klavir.

Javna prodaja održaće se dne 28. oktobra 1925 u 5 sati posle podne u Novom-Sadu kod klaonice.

N. Sad, 15. oktobra 1925.

Boža Nikolić

Kr. Sudski izvršilac.

Figyelem!**HÖLGYEIM!****Figyelem!**

A LEGJOBB MINŐSÉGŰ és LEGUJABB NŐI és LEÁNYKABÁTOKAT
valamint szövet- és selyemruhákat, mindennemű női szőrmebundákat és sportkabátokat
JUTÁNYOSAN SIKERÜLT KÜLFÖLDÖN BESZEREZNEM, melyeket

Olcsó és kiárusítászerű áron

bocsájtok eladásra. **PLATZ LÁSZLÓ, NOVISAD** Kralja Petra ul. 30.

Prima rózsaburgonya és vöröshagyma

téli szükségletre, továbbá

ALMA

állandóan kapható

MANDL & ROSENZWEIG, Novi Sad.
Futoski put 32.
2064-1

Egy jól képzett és teljesen
perfekt

szobaleány,

ki uri házakban hosszabb ideig
szolgált s jó bizonyítványokkal
rendelkezik, mielőbbi belépésre
kerestetik. — Aki varmi tud s
magyarul, németül és szerbül
beszél, előnyben részesül. Ajánla-
tokat „Uri ház” jelíggel a kiadóba

Akik rendkívül kedvező feltételek
mellett a könyvitelt megakarják ta-
nulni, azok mielőbb jelentkezzenek.
Rövid idő alatt teljes kiképzést nyer-
nek. Érdeklődők a „FŐKÖNYVELŐ”
címlre irjanak, Póstaírók szám **75**

818-0

Az új Moravetz Album a
legszebb ajándék.

Az idei Karácsonyra a Moravetz Album
harmadik kötete jelenik meg. 18 egész új dal,
tánc és magyar-nóta sláger, azonkívül Bartók:
Este a székelyeknél, Puccini: Toska, Liszt:
Rhapsodia, Rubinstein: Azra stb. stb. ösze-
sen 35 mű, melyek egyenkint véve 1250
leibe kerülnének, van az új Moravetz Album-
ban felvéve. Ezen új albumnak nem szabad
hiányozni egyetlen művelt család zongorájá-
ról sem, ára 70 Dinár. Az első kötet hegedű
kiadása (klarinéon és mandolinon is játsz-
ható) 48 Dinár, cimbalomra 48 Dinár. Kap-
ható minden könyvkereskedésben, vagy a
Moravetz zeneműkiadónál, Timisoarán.
2047-1-6

A legjobb minőségű
falusi liszt

korpa, kukorica, zab stb. a legolcsóbb árban
kapható, díjmentesen házhoz szállítva.

Gausz János, Futoski put 66
1636 Telefon 534. 1-0

4 voltos

AKKUMULÁTORT

keresünk megvételre rádióhasz-
nálatra. Cím a kiadóhivatalban.

1-3

KOMLÓOSZLOP

elsőrendű száraz 1923-24. évi vágású sárga akácfa, homokon termett, kapható
minden vas- **SZEMZŐ BÉLA, SUBOTICA** Brozova u. 2.
tagságban Telefon: 268.

FOJT kalapfestő-intézet

**Női, férfi és gyermek-
kalapok alakítását vál-
talja az új formák szerint
Festés minden színben
Új női és férfi kalapok**

Novi Sad, Njegoševa u. 9.

Kerestetik mielőbbi belépésre, jó bizo-
nyítványokkal bíró, feltétlenül
megbízható és a házi teendők-
ben teljesen jártas, jól képzett

urasági inas.

Ajánlatokat „Uri ház” jelige
alatt a kiadóhivatalba kell küldeni.
— Szerbül is beszélők
előnyben részesülnek 2032 2-1

Kerestetik

szerény, jó magaviseletű mindenek szakácsnő
jó fizetéssel. — Cím: Schmolka hirdető-
iroda, Futoski put 2.

Komlódrót

horganyozott és fekete
minden mennyiségben

legolcsóbban

azonnal szállít

BARZEL R. T.

vaskereskedés, Subotica

Kérjen árajánlatot!

Géphimzést

(damburrozást) értő nők jó fizetéssei felvé-
tetnek. — Cím: Schmolka hirdetőiroda-
ban, Novizad, Futoski put 2.
2065-1

Díjtalanul közvetítünk Önnek
tisztviselőt, segédet, soffórt,
vagy bármilyen alkalmazottat „Jugokommercia”
állásközvetítő, Parnogmlina ul. 10.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy

KUKORICA DARÁLÓMAT

üzembe helyeztem és kukoricát, árpát stb. darálásra elfogadok és minden időben friss
és olcsó darával szolgálhatok. A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradok tisztelettel!

Balaton Ferenc, Novi Sad, Kamenička ul. 8.

Gyárosok, kereskedők, ügynökségek figyelmébe!

Utlevél láttamoztatást és beszerzést az összes követségeknél elvállal. Napi futárszolgálat.
Elvállal a legolcsóbban levelek és csomagok átadását és átvételét, valamint bármely meg-
bizást Beogradban. — Uti felvilágosítással, valamint beutazási, tartózkodási engedélyek
ügyében díjmentesen ad felvilágosítást. — Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan elintézi.

Vojvodjanska Trgovačka Agencija, Novi Sad, Kralja Petra ul. 29.

AKÁCFA KOMLÓRUDAKAT

7 és 8 méterest, mindentéle vastagságban, franko
waggon India és franko erdő, Indijánál, eladnak:

Holzindustrie Gesellschaft és Wolf Samu és Fia cégek, Novisad.